

3.8.2024 11. helluntain jälkeisen viikon lauantai

Päivän epistola

”Jumalan, meidän Isämme, ja Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja rauha teille. Minä kiitän aina teidän tähtenne Jumalaani siitä armosta, joka teille on annettu Kristuksessa Jeesuksessa. Hänen yhteydessään te olette saaneet kaikkea rikkautta, niin tietoa kuin puhetaitoakin. Sanoma Kristuksesta on juurtunut lujasti teihin, ja teillä on armolahjojen koko rikkaus odottaessanne Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymistä. Jumala on myös vahvistava teitä loppuun saakka, niin ettei teissä ole moitteiden sijaa Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemisen päivänä. Jumala on kutsunut teidät Poikansa Kristuksen Jeesuksen, meidän Herramme, yhteyteen, ja hän pysyy sanassaan.” (1. Kor. 1: 3 – 9)

6. helluntain jälkeisen viikon tiistaina epistolana oli 1. Kor. 1: 1 -9. Tämän päivän tekstimme on siis lähes sama, vain kaksi ensimmäistä jaetta jää pois verrattaessa ensin mainittuun tekstiin.

Jae 3 sisältää perinteisen apostoli Paavalin kirjeissä olevan rauhantoivotuksen. Paavalin kirjeitä luettiin seurakuntien kokouksissa ja sen takia tämä rauhantoivotus kuuluu tähän. Se on osa jumalanpalvelusta.

Jakeet 4 – 9 sisältävät Paavalin kirjeiden tavallisen kiitoksen Jumalalle. Paavalin kiitollisuuden perusta on siinä armossa, minkä Jumala on antanut meille Kristuksessa. ”Olette saaneet kaikkea rikkautta, niin tietoa kuin puhetaitoakin.” Tässä Paavali epäselvällä kehumisella moittii korinttilaisia. Muita yhteisöjä Paavali kehuu paljon vuolaammin kertoen armon saaneen aikaan uskoa, toivoa ja hyväntekeväisyyttä (1. Tess. 1: 3), uskoa (Room. 1: 8) tai osallisuutta evankeliumin levitystyössä (Fil. 1: 5).

”Sanoma Kristuksesta on juurtunut lujasti teihin, ja teillä on armolahjojen koko rikkaus odottaessanne Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymistä”. Teksti ei mainitse, kuka on juurruttanut sanoman Kristuksesta. Se tulee ymmärtää niin, että se on Jumalan toiminta. Teksti jättää kertomatta erään asian, mikä tulee ilmi kokonaisuudesta. Korinttilaisilla on kaikki, mutta he eivät näe tekemän mitään. He ovat keskittyneet nykyhetkeen, eivät tulevaan, niin kuin pitäisi. Jeesuksen Kristuksen ilmestyminen merkitsee tämän maailman ajan loppumista, Jeesuksen toista tulemistä ja taivaan valtakunnan ajan alkamista.

Kun jakeessa kuusi passiivisesti kerrottiin, että Jumala juurrutti sanoman Kristuksesta, niin nyt Jumalan toiminta ilmoitetaan aktiivisessa muodossa: ”Jumala on myös vahvistava teitä loppuun saakka.” ”Ettei teissä ole moitteen sijaa” on siis Jumalan toiminnan ansiota.

Jumala ei hylkää meitä, sillä ”hän pysyy sanassaan”. ”Jumala on kutsunut teidät” toistaa aikaisemmin olleen sanonnan: ”Jumalan kutsumia”. Meidät on kutsuttu ”Kristuksen Jeesuksen, meidän Herramme, yhteyteen”. Heidän yhteytensä Kristukseen, olemisensä yksi ruumis, korostuu eukaristiassa (1. Kor. 10: 16 – 17) eli ehtoollisen sakramentissa.

Päivän evankeliumi

”Hänen luokseen tuli myös fareseuksia, jotka halusivat panna hänet koetukselle ja kysyivät: ”Saako mies hylätä vaimonsa mistä syystä tahansa?” Hän vastasi heille: ”Ettekö ole lukeneet, että Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi?” Ja hän jatkoi: ”Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.” Fariseukset kysyivät häneltä: ”Miksi sitten Mooses on säättänyt, että jos mies hylkää vaimonsa, hänen on annettava tälle erokirja?” Hän vastasi: ”Mooses antoi teille luvan hylätä vaimonne, koska te olette niin kovasydämiä. Mutta alun perin ei ollut niin. Minä sanon teille: se, joka hylkää vaimonsa muun syyn kuin haureuden tähden ja menee naimisiin toisen kanssa, tekee aviorikoksen. Aviorikoksen tekee myös se, joka nai miehensä hylkäämään naisen.” Opetuslapset sanoivat: ”Jos avioliitto merkitsee miehelle tätä, on parempi olla menemättä naimisiin.” Mutta hän sanoi heille: ”Se ratkaisu ei sovellu kaikille, ainoastaan niille, joille se osa on annettu. On sellaisia, jotka äitinsä kohdusta saakka ovat avioliittoon kelpaamattomia, on toisia, joista ihmiset ovat tehneet sellaisia, ja on niitä, jotka itse, taivasten valtakunnan tähden, ovat ottaneet osakseen naimattomuuden. Joka voi valita tämän ratkaisun, valitkoon.” (Matt. 19: 3 – 12)

Teksti löytyy myös Markukselta (Mark. 10: 2 – 12).

Kysymystä avioliiton historiasta ja avioerosta on käsitelty laajasti 1. helluntain jälkeisen viikon torstain evankeliumin (Matt. 5: 27 - 32) kommentaarissa. Se teksti tulee lukea ensin.

”Mistä syystä tahansa” kertoo kahden rabbiinisen koulukunnan, Hillelin ja Shammain, välisestä kiistelystä. Jeesusta pyydettiin ratkaisemaan fariseusten sisäistä kiistaa.

”Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi?” (1. Moos. 1: 27, 2: 5: 2). ”Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.” (1. Moos. 2: 24) Jeesuksen lainaus ei ole heprealaisesta Vanhasta testamentista vaan Septuagintasta, heprealainen teksti sanoo ”he tulevat yhdeksi lihaksi”.

”Sitä älköön ihminen erottako”; Jeesuksen ajatus pohjautuu Luojan alkuperäiseen tahtoon avioparin pysyvää liitosta.

”Mooses antoi teille luvan hylätä vaimonne, koska olette niin kovasydämiä.” Samantapainen israelilaisten kovasydämyys ja ero löytyy esimerkiksi profeetta Samuelin kirjasta (1. Sam. 10: 17 – 19). ”Alun perin ei ollut niin.” viittaa Luojaan, joka ”loi ihmisen mieheksi ja naiseksi”. Tässä voi myös olla taustalla se, että israelilaiset miehet kovasydämyydessään saattoivat tappaa vihaamansa aviovaimon päästäkseen uudelleen naimisiin. Erokirjan antaminen voitaisiin silloin nähdä naisen eduksi.

”Minä sanon teille: se, joka hylkää vaimonsa muun syyn kuin haureuden tähden ja menee naimisiin toisen kanssa, tekee aviorikoksen.” Markuksen evankeliumissa tämä lause sanottiin vain opetuslasten ollessa läsnä, Matteuksen mukaan se lausuttiin julkisesti. Tähän liittyy myös ajatus naisen kohtalosta. Eron kohteeksi joutunut nainen tekee synnin löytäessään uuden miehen. Tämän synnin aiheutti se mies, joka hylkäsi vaimonsa.

Kirkon ajattelussa mies ja nainen tulevat yhdeksi. Enää ei ole sinä ja minä. Kun ihminen kastetaan, hänestä tulee osa Kristuksen ruumista, Kristus asuu hänessä. Kysymys kuuluu: mitä tälle suhteelle tapahtuu avioerossa, suhteelle Kristuksen kanssa?

”Aviorikoksen tekee myös se, joka nai miehensä hylkäämän naisen. ” Tämä teksti puuttuu useista tärkeistä käsikirjoituksista ja on todennäköisesti myöhempi lisäys.

”Opetuslapset sanoivat” on kohta, jossa Matteuksen evankeliumissa siirrytään julkisesta keskustelusta yksityiseen keskusteluun. Opetuslapset olivat ymmärtäneet, että huono avioliitto on iso ongelma: ”Jos avioliitto merkitsee miehelle tätä, on parempi olla menemättä naimisiin.” Jeesus kuitenkin näyttää kumoavan tällaisen ajattelun ja pitävän avioliittoa tavallisena ratkaisuna.

Hän toteaa naimattomuudesta: ”Se ratkaisu ei sovellu kaikille, ainoastaan niille, joille se on annettu” on jälleen passiivissa. Naimattomuus on asia, jonka Jumala antaa. Tässä yhteydessä ei tarkoiteta

yleisesti naimattomuutta, joka on meidän aikanamme yleistynyt. Jeesuksen aikana parisuhteet olivat yleisin muoto, naisella ei ollut yksinään oikeudellista asemaa eikä sosiaaliturvaa ollut. Sen toi mukanaan aviopuoliso ja lapset.

”Se ratkaisu ei sovellu kaikille, ainoastaan niille, joille se osa on annettu.” Tämä on varhaisen kirkon näkemys. Naimattomuus nähdään kirkossa hyveenä, mutta sen tulee merkitä yhteistyötä Jumalan kanssa, jotta Jumala ja ihminen työskentelevät ihmisen pelastukseksi. Se ei ole etuoikeus pelastukseen.

Evankeliumissa on luettavissa kolme eri ryhmää, jotka ovat kelpaamattomia avioliittoon: ensin ovat ne, jotka ovat sitä äitinsä kohdusta asti, siis jotenkin fyysisesti rajoittuneita. Toisen ryhmän muodostavat ne, jotka on (väkisin) kastrotu ja kolmantena ne, jotka ovat tämän osan valinneet Jumalan valtakunnan tähden. He eivät ole kastrotineet itseään, vaan pyrkivät hallitsemaan muuten seksuaalisuuttaan. Tämän osan saa valita tai mennä naimisiin.